

YD-104011

Seat No. 2

B. Ed. (Sem.IV) Examination

April - 2024

BED1M-401 : Gujarati

(New Course)

Time : 3.00 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્નપત્રના તમામ પ્રશ્નોના જવાબો લખવા ફરજિયાત છે.
(2) પ્રશ્નપત્રની ડાબી બાજુ દર્શાવેલા આંકડાઓ પ્રશ્નોના ક્રમ દર્શાવે છે.
(3) પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંકડાઓ પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

- 1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો : 8
- (1) સોનેટના આધારે 'જૂનું પિયરઘર' કાવ્યની સમીક્ષા કરો.
(2) ખંડકાવ્યના લક્ષણોને આધારે કવિ કાન્તના 'અતિજ્ઞાન' ખંડકાવ્યની સમીક્ષા કરો.
(3) નવલકથાના લક્ષણોને ધ્યાનમાં રાખી ક.મા.મુન્શીની 'પૃથિવી વલ્લભ' નવલકથાની સમીક્ષા કરો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 6
- (1) સોરઠી બોલીની વ્યાકરણ વિષયક લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.
(2) જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ પ્રાપ્ત કરનાર સાહિત્યકાર શ્રી ઉમાશંકર જોશીના જીવન અને કવન વિશે નોંધ લખો.
- 2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો લખો : 8
- (1) તમારી કોલેજમાં પ્રવાસનું આયોજન કરેલ છે, પ્રવાસમાં જવા માટે તમારા પિતાજીની પરવાનગી માગતો પત્ર લખો.
(2) માધ્યમિક શાળાના ગુજરાતી વિષયક શિક્ષક માટેની અરજી તૈયાર કરો.
(3) 'સફળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી, ચણાયેલી ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી', આ વિચાર-વિસ્તાર સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

6

- (1) સારલેખનનું મહત્વ જણાવી, સારલેખન માટેની પદ્ધતિઓ જણાવો.
- (2) દીકરી વહાલનો દરિયો/દીકરી રૂડી સાથે મૂડી વિશે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લેખન કરો.

3 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો :

8

- (1) માતૃભાષા ગુજરાતી પાઠ્યપુસ્તકના સિદ્ધાંતો જણાવો.
- (2) માતૃભાષા ધોરણ-9 ગુજરાતી વિષયના આંતરિક લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
- (3) ગુજરાતી ભાષા સાહિત્ય ક્ષેત્રે અપાતાં પુરસ્કારો વિશે ચર્ચા કરો/ માહિતી આપો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

6

- (1) ગુજરાતી ભાષામંડળની સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ વર્ણવો.
- (2) ગુજરાતી સાહિત્ય સભા વિશે વિસ્તૃત માહિતી જણાવો.

4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો :

8

- (1) લેખવાચનના સ્ત્રોત તરીકે સામયિકોના શિક્ષણનું મહત્વ જણાવો.
- (2) મૂલ્ય પડતરમાં માતૃભાષા ગુજરાતી વિષયનું યોગદાન જણાવો.
- (3) ગદ્ય શિક્ષણની મહત્વની બાબતોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

6

- (1) અલંકારનો અર્થ આપી, અનન્વય અલંકારના બે ઉદાહરણો આપો.
- (2) નવલિકા (ટૂંકીવાર્તા)નાં ઘટકતત્ત્વો(લક્ષણો) વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.

5 નીચેનામાંથી કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપો : (ટૂંકા ઉત્તરો)

- (1) પત્રલેખનમાં વડીલો માટે કયા-કયા શબ્દો લખી શકાય છે?
- (2) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ નવલકથાનું નામ લખો.
- (3) પન્નાલાલ પટેલની બે નવલકથાનું નામ લખો.
- (4) કવિ રાજેન્દ્ર શાહનાં બે કાવ્યસંગ્રહનાં નામ લખો.
- (5) રઘુવીર ચૌધરીની કઈ નવલકથા માટે કઈ સાલમાં જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડથી નવાજવામાં આવ્યા હતાં.
- (6) અહેવાલલેખનના પ્રકાર જણાવો.
- (7) પદ્ય શિક્ષણ એટલે શું? આની સંકલ્પનાની સ્પષ્ટતા કરો.
- (8) છંદ એટલે શું? છંદના બે પ્રકાર લખો.
- (9) સારાં પાઠ્યપુસ્તકના આધારે તેનાં ચાર બાહ્ય લક્ષણોના નામ લખો.
- (10) ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદનું મુખપત્રનું નામ જણાવો.
